

άγκυρα

Σάββατο, 31 Μαρτίου 2012

4:42 πμ

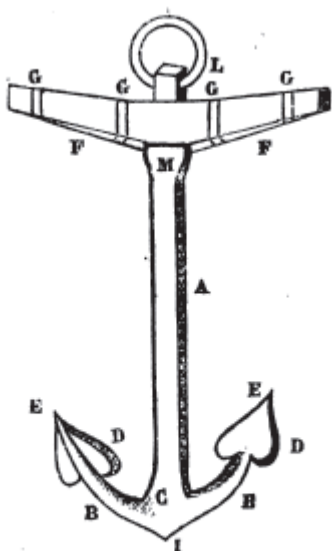
Σημασία

άγκυρα , ή,

A. anchor, Alc.18.9 (v. ἄγκοινα), Thgn.459; ἄ. βάλλεσθαι, καθιέναι, μεθιέναι, ἀφιέναι : ρίχνω ἄγκυρα, Pi.I.6(5).13, Hdt.7.36, A.Ch. 662, X.An.3.5.10; ἄ. αἴρειν, αἴρεσθαι to weigh anchor, Plu.Pomp.50, 80; “ἀνέλοιο” AP10.1 (Leon.); “τὰς νέας ἔχειν ἐπ’ ἀγκυρέων” Hdt.6.12; “ὀρμίζειν” Th.7.59; ἐπ’ ἀγκυρέων ὀρμεῖν ride at anchor, Hdt.7.188; “νηῦς μιῆς ἐπ’ ἀγκύρης [σουκ ἀσφαλῆς ὀρμεῦσα” Herod.1.41; “ἐπὶ ἀγκύρας ἀποσαλεύειν” D.50.22, cf. E.Hel.1071; ἀγαθαὶ πέλοντ’ δὴ ἄγκυραι 'πρέπει να εχουμε δυο αγκυρες', Pi.O.6.101; “ἐπὶ δυοῖν ἀγκύραιν ὀρμεῖν αὐτοὺς ἔατε” D.56.44, cf. Plu.Sol.19; “ἄ. δ’ ἢ μου τὰς τύχας ὤχει μόνη” E.Hel.277; ἐπὶ τῆς αὐτῆς (sc. ἀγκύρας) ὀρμεῖν τοῖς πολλοῖς, δηλ. 'στην ιδια βάρκα εἴμαστε ολοι', D.18.281; “εἰσι μητρί παῖδες ἄγκυραι βίου” S.Fr.685; οἰκων ἄγκυραι, οι υιοί , E.Hec.80; ἱερὰ ἄγκυρα κν σπεραντζα, last hope, Luc.JTr.51.

II. ἀγκιστρο κλαδέματος, Thphr.CP 3.2.2.

III. = αἰδοῖον, Epich.191.

LE SPALLETTE. *Les épaulettes* — Ringrossi di ferro, lasciati sulla parte superiore del fusto, e contro i quali poggiasi il legno del ceppo. M.

Screen clipping taken: 8/5/2012 2:12 μμ

9

Φρ αρχ **ἐπὶ δυοῖν ἀγκύραιν ὀρμῶ** (εκ του ασφαλούς, το έχω δίπορτο) 208.104

ΑΓΚΥΡΑΙ ΠΛΟΙΩΝ. Μίδας, βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, νομίζεται ἐφευρέτης τούτων. Τέως δὲ μετεχειρίζοντο, πρὸς στάσιν τῶν πλοίων, λίθους εὐμεγέθεις, καλάθους ἢ σάκκους πλήρεις ἄμμου, προσδεδεμένους διὰ σχοινίων καὶ ῥιπτομένους εἰς τὴν θάλασσαν

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ

Από το αγκων = αυτό που σχηματίζει γωνία το αγκιστροειδες.

άγκυρα (η) {αγκυρών} **1.** ΝΑΥΤ εξάρτημα ασφαλείας κάθε πλοίου ή λέμβου, το οποίο αποτελείται από ένα βαρύ, συνήθως αγκυλωτό, αντικείμενο εξαρτημένο στην άκρη αλυσίδας (καδένας) ή σχοινοίου, που ρίχνεται στη θάλασσα (στη λίμνη ή στον ποταμό), συνήθως από την πλώρη, και αγκιστρώνεται στον βυθό, για να συγκρατεί το σκάφος σε ορισμένη θέση ή για την υποβοήθηση των χειρισμών κατά την προσέγγισή του στην προβλήτα ή κατά την απομάκρυνσή του από αυτήν **2.** (συνεκδ.) κάθε ανάλογο αντικείμενο ή μηχανισμός που χρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό • **3.** (μτφ.) πρόσωπο ή πράγμα που εξασφαλίζει υλική ή ηθική υποστήριξη· «άλλη δεν έχω ~, πλην την ευχή σου μόνο» (Λ. Παπαδιαμάντης) ΣΥΝ στήριγμα, καταφύγιο ΦΡ (α) (μτφ.) **ρίχνω άγκυρα** (i) εγκαθίσταμαι οριστικά κάπου: έριξε άγκυρα στο νησί και δεν ξανάφυγε ποτέ ΣΥΝ αράζω (ii) αποσύρομαι, εγκαταλείπω οριστικά την προηγούμενη δραστηριότητά μου: μισόν αιώνα στα καράβια, τώρα πια θα ρίξω άγκυρα κι εγώ (β) ΝΑΥΤ **σηκώνω άγκυρα / βίρα τις άγκυρες!** (i) τραβώ, σηκώνω την άγκυρα από τον βυθό, ξεκινώ το ταξίδι (ii) (συνεκδ.) φεύγω για ταξίδι, αναχωρώ, φεύγω (κυρ. για μακριά, για μεγάλο χρονικό διάστημα): θα μείνω μια βδομάδα και μετά ~ — **αγκυροειδής**, -ής, -ές (σημ. 1) [μτγν.].

ΣΧΟΛΙΟ λ -γκ-

[ΕΙΥΜ αρχ < Ι Ε. *ank- «κάμπτω», πβ. λατ ancora, γαλλ. ancre, ιταλ ancora, αγγλ. anchor, γερμ. Anker. Ομόρρ. άγκ-ύλη, άγκ-άλη, άγκ-ών(ας), άγκ-ιστρο(ν) κ ά Η φρ άγκυρα σωτηρίας είναι μετάφρ. δάνειο από αγγλ. sheet anchor]

άγκυρα (η) (αγκύρων) **1.** ναυτ εξάρτημα ασφαλείας κάθε πλοίου ή λέμβου, το οποίο αποτελείται από ένα βαρύ, συνήθως αγκυλωτό, αντικείμενο εξαρτημένο στην άκρη αλυσίδας (καδένας) ή σχοινοίου, που ρίχνεται στη θάλασσα (στη λίμνη ή στον ποταμό), συνήθως από την πλώρη, και αγκιστρώνεται στον βυθό, για να συγκρατεί το σκάφος σε ορισμένη θέση ή για την υποβοήθηση των χειρισμών κατά την προσέγγιση του στην προβλήτα ή κατά την απομάκρυνση του από αυτήν **2.** (συνεκδ.) κάθε ανάλογο αντικείμενο ή μηχανισμός που χρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό • **3.** (μτφ.) πρόσωπο ή πράγμα που εξασφαλίζει υλική ή ηθική υποστήριξη· «άλλη δεν έχω αγκυραν, πλην την ευχή σου μόνο» (λ. Παπαδιαμάντης) ευν στήριγμα, καταφύγιο φρ (α) (μτφ.) **ρίχνω άγκυρα** (i) εγκαθίσταμαι οριστικά κάπου: έριξε άγκυρα στο νησί και δεν ξανάφυγε ποτε ΧΥΝ αράζω (ii) αποσύρομαι, εγκαταλείπω οριστικά την προηγούμενη δραστηριότητα μου: μισόν αιώνα στα καράβια, τώρα πια θα ρίξω άγκυρα κι εγώ (β) ναυτ **σηκώνω άγκυρα / βίρα τις άγκυρες!** (i) τραβώ, σηκώνω την άγκυρα από τον βυθό, ξεκινώ το ταξίδι (ii) (συνεκδ.) φεύγω για ταξίδι, αναχωρώ, φεύγω (κυρ. για μακριά, για μεγάλο χρονικό διάστημα): θα μείνω μια βδομάδα και μετά - — αγκυροειδής, -ής, -ές (σημ. 1) [μτγν.]. *" σχόλιο λ -γκ- IL I Y M αρχ < Ι Ε. *ank- «κάμπτω», πβ. λατ ancora, γαλλ. ancre, ιταλ ancora, αγγλ. anchor, γερμ. Anker. Ομόρρ. άγκ-ύλη, άγκ-άλη, άγκ-ών(ας), άγκ-ιστρο(ν) κ ά Η φρ άγκυρα σωτηρίας είναι μετάφρ. δάνειο από αγγλ. sheet anchor]

Screen clipping taken: 14/6/2012 7:21 μμ

Screen clipping taken: 14/6/2012 7:20 μμ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

άγκυρα

Αγκυλωτό και βαρύ κατασκευασμα που ριχνεται στη θαλασσα για την ακινητοποιηση ενος σκαφους. Η άγκυρα προσδενεται σε μια αλυσιδα (καδένα < It. Catena) για τα μεγάλα πλοια ή

σε σχοινη για τα μικρά και τις βάρκες.
Η αγκυρα ρίχεται και βιράρεται με τον εργάτη.

Η καδενα έχει σε τακτά διαστήματα **κλειδιά**^{ΕΙΚ 3} με τρεις χρήσεις

1. Να διεκκολυουν την αντικατάσταση φθαρμένου μερους (κρικου) . ΠΡΒ. Ο αδύναμος κρικος.
2. Να κανουν δυνατη την επιμηκυνση της αλυσιδας
3. Να μετρον το βαθος του σημειου αγκυροβολιας ^{1150.42}
φρ. 5 κλειδιά κατω.

ΣΥΝΩΝΥΜΑ

Τεσσαροχάλι:

Το μετζαρόλι ράγισε και το **τεσσαροχάλι**.

Την τάβλα πάρε, τζόβενο, να ξαναπάμε αρόδο.

Ποιος σκύλας γιος μας μούτζωσε κι έχουμε τέτοιο χάλι,
που γέροι και μικρά παιδιά μας πήραν στο κορόιδο;

A board I' Aspasia

Εικόνες

ΕΙΚΟΝΑ 1 -

Κερκέτης

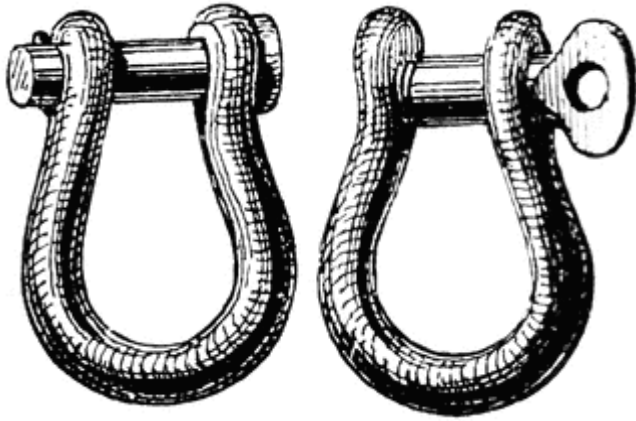
Κέρκος στα Αρχαία Ελληνικά: ουρά.

ΕΙΚΟΝΑ 2 - Devil tail (ουρά του διαβόλου)

Το εξάρτημα της εικόνας 2 ονομάζεται devil tail (ουρά του διαβόλου) και το βάζουν* οι μηχανόβιοι στις μοτοσυκλέτες τους. Είναι εμφανής η ομοιότητά του με το άκρο του αρχαίου κερκέτη.(Εικόνα 1)

*) Ο διάβολος βάζει παντού την ουρά του.

ΕΙΚΟΝΑ 3 ΚΛΕΙΔΙΑ ΑΓΚΥΡΑΣ

Συνώνυμα

Αγκουρέτο

τσιπάδα

ναυσιπέδη

ναυσιπέδη (η) {ναυσιπεδών} (λόγ.) ΝΑΥΤ. το κάραβόσχοινο ή η άγκυρα.
{ΕΤΥΜ. μτγν. < ναυσι- (< ναῦς «πλοίο») + πέδη «δεσμός» (βλ. λ.)}.

Ανάλογα με β' συνθετικό **ποδοπέδη, χειροπέδη, γλωσσοπέδη, τροχοπέδη,**

Pasted from <http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/reverse/search.html?lq=%CF%80%CE%AD%CE%B4%CE%B7&strict=true&dq=

Παράγωγα

άγκουρα, άγκυρα
άγκουρα πινέλο, έπικρεμήs
άγκουρα παραξάρτα, (ρεσπέτο), έφεδρος
άγκουρα μέ 2 νύχια, αμφίστομος
άγκουρα με 1 νύχι, ετερόστομος
άγκουρα καπονιού, επωτίδιος
Δένω άγκουρα, άγκυροδετώ

ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ

Εκταμα

λέμε το μήκος της αλυσίδας που βρίσκεται μέσα στη θάλασσα, όταν είμαστε άγκυροβολημένοι.

απίκο

Λέμε ότι είμαστε "**απίκο**", όταν αναφερόμαστε στη γωνία των 90 μοιρών που σχηματίζει η άγκυρα με την επιφάνεια της θάλασσας. Αποτελει θέση ετοιμοτητας γιατί τότε η άγκυρα ανασύρεται ευκολα. Δεν σέρνεται στο βυθό, αλλά αποσπάται (απαιρείται, βιραρείται) συντομα. Πβλ. ΦΡΑΣΗ Είμαστε απίκο = έτοιμοι εν αναμονή εντολής απόπλου. Γενικά μεταφορικά είμαστε έτοιμοι,

Pasted from <<http://ribandsea.com/shipping/6-nautical.html>>

σχοινοθήκη

Χωρος της πρυμνης οπου φύλαγαν τα σχοινιά, πρυμάτσες, άγκυρες και στρώματα του πληρώματος.[163](#).352

Πλήθος Αγκυρών ανα πλοιο

Στα παλαια πλοια κάθε αγκυρα ηταν ένα βάρος παραπάνω κατά την διαρκεια του πλου. Όμως το χαμηλο βυθισμα επετρεπε στα πλοια να ριχνουν την μόνη άγκυρα τους (από την πλώρη), να προσεγγιζουν την ξηρα με την πρύμνη και να δένουν σε καποιο σταθερο μερος του αγκυροβόλιου τα πρυμνήσια (τις πρυμάτσες).

Οι αρχαιοι αγνωριζαν το πλεονεκτημα μια προσθετης αγκυρας βλ. ΦΡΑΣΗ

επί δυοίν αγκύραιν ορμώ (εκ του ασφαλούς, το έχω δίπορτο) ^{208.104} αλλα η ιδια η φράση αποδεικνύει πως η υπαρξη δύο αγκυρών δεν ισχυε πάντα. Βλ. [Σημασία](#)

208: ΛΕΞΙΚΟ ΠΕΡΙΦΡΑΣΕΩΝ, ΦΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ·Μ. ΠΕΛΕΚΗΣ : ΣΑΒΒΑΛΑΣ : 1997

Τα μεγαλα πλοια είχαν δυο αγκυρες και μια αγκυρα ασφαλειας που λεγεται σπεράντζα (απο το It. Speranza = ελπιδα). Πρβλ. Επωνυμο: Ήτελιος Ήπεράντζας – Ποιητής, αλλα και την επιγραφη της πορτας της Κολασης, στη «Θεια Κωμωδια» του Δαντη «Lasciate ogni speranza o voi ch' entrate»=Σην πασα ελπιδα αφηστε οσοι περνατε

Στα πιο σύγχρονα πλοια οι αγκυρες μπορει να είναι περισσότερες. Στη φωτογραφία ένα Αγγλικο πολεμικο του Β΄ παγκοσμίου πολέμου με δύο Αγκυρες στην κάθε μπαντα της πλώρης (2 ανα παρειά).

**ναυσιπέδη (ή) μτγν.· καραβόσχοιον ή άγκυρα :
Λουκ.Λεξιφ.15 και ναυσιπέδας άναχαιτίζοι του
δρόμου τὸ ρόθιον.**